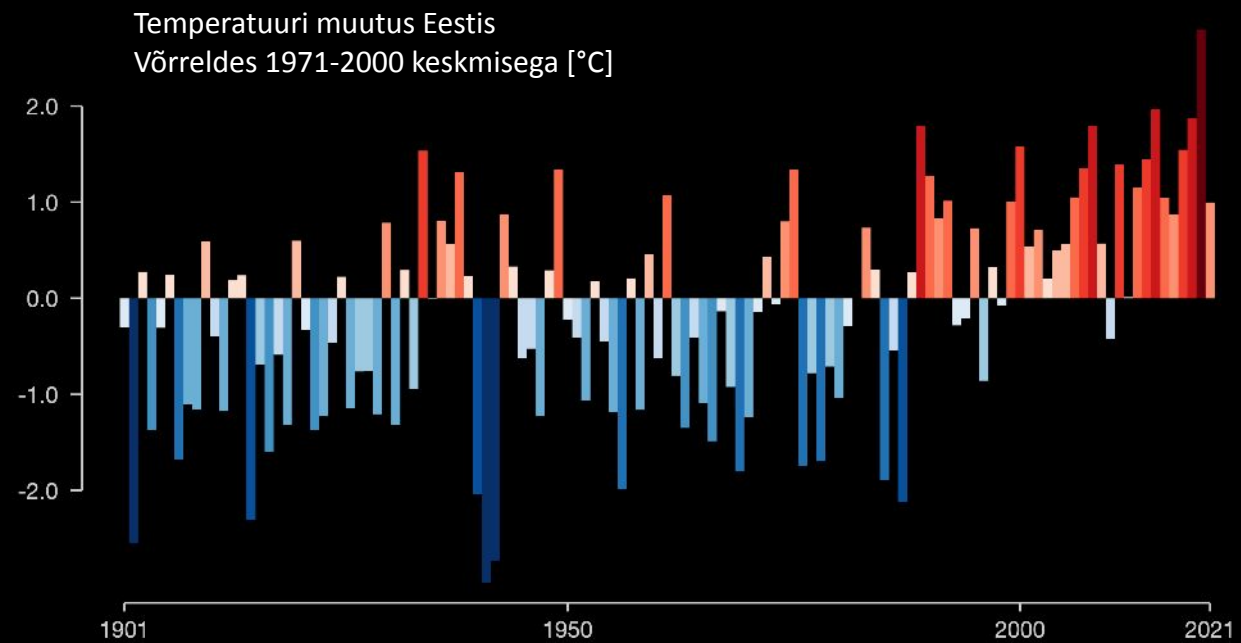
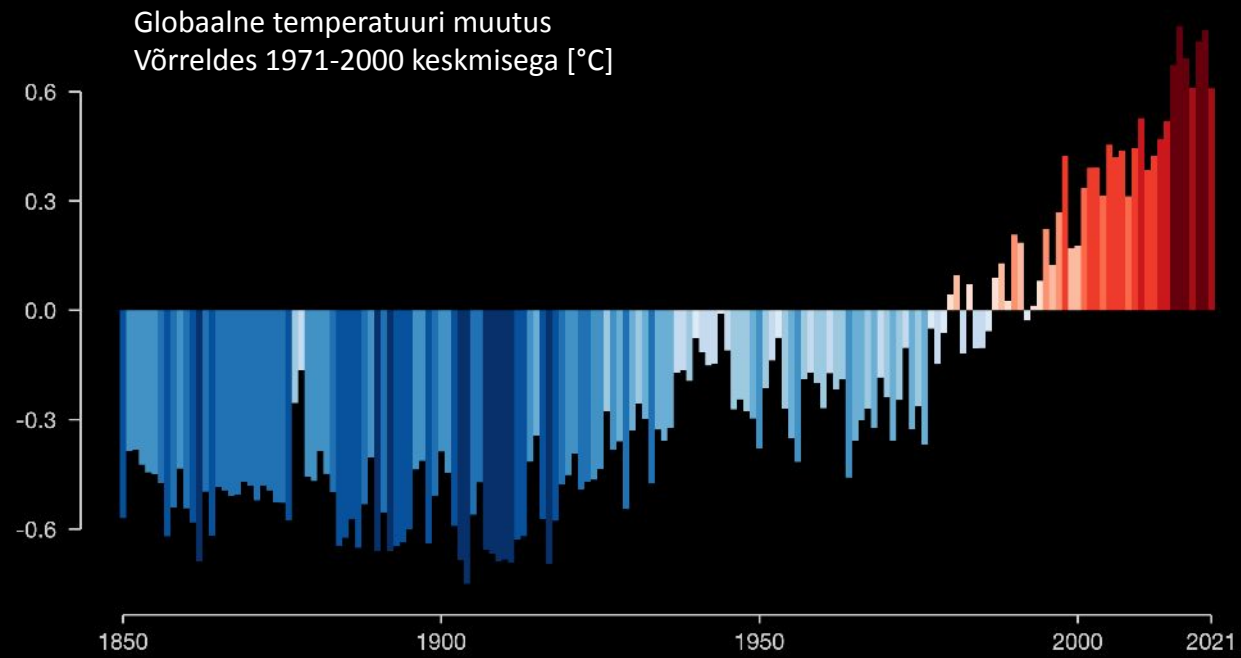
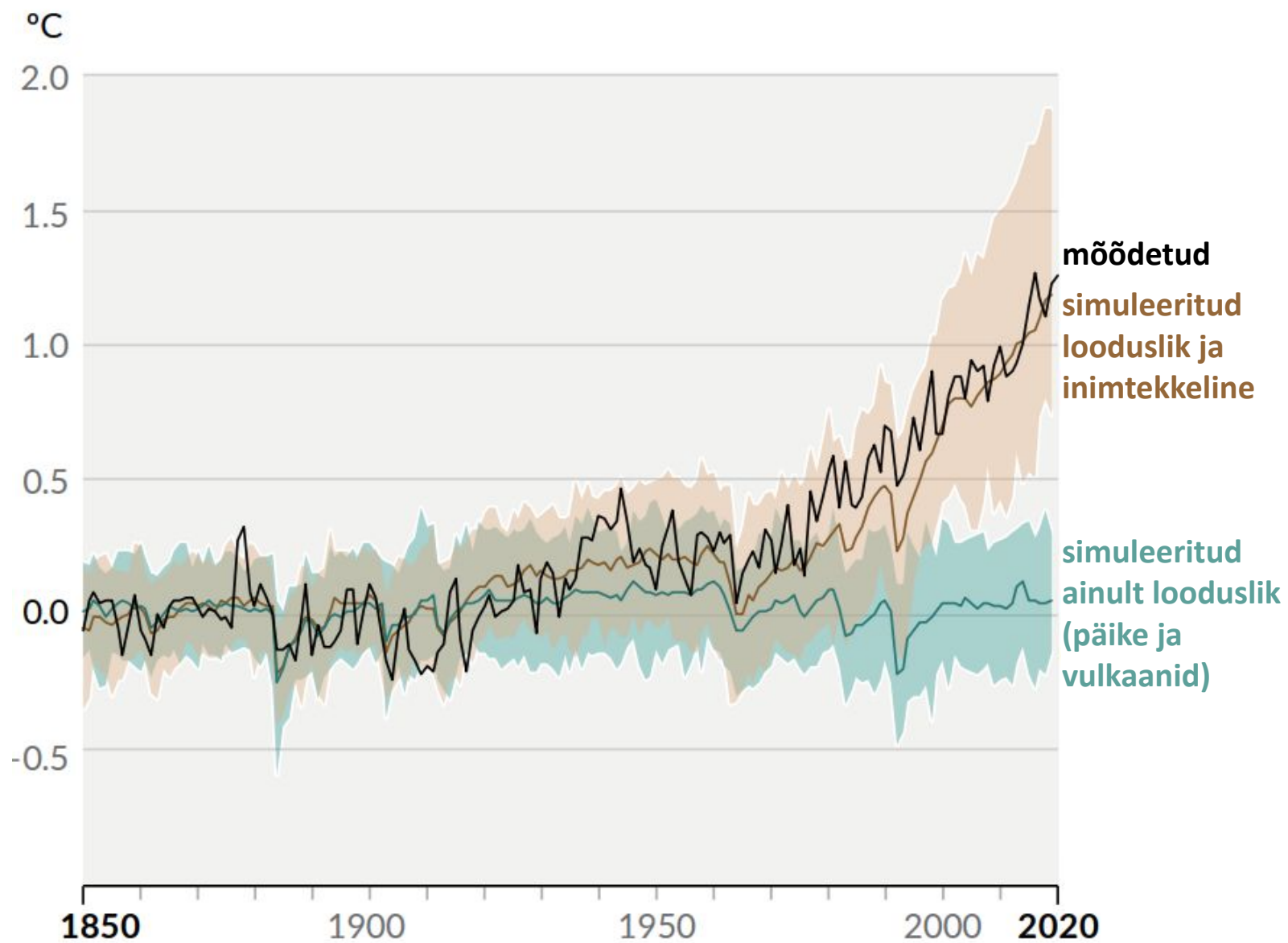

Kliimamuutused ja nendega kohanemise vajadus

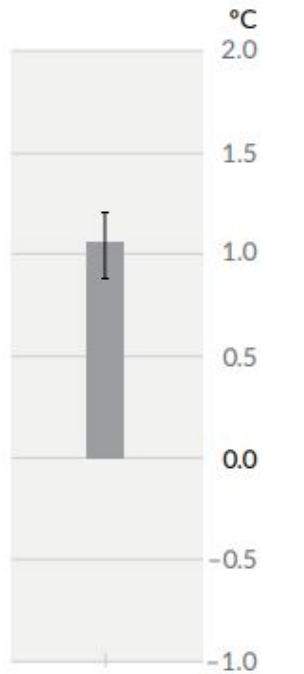
Ivo Krustok

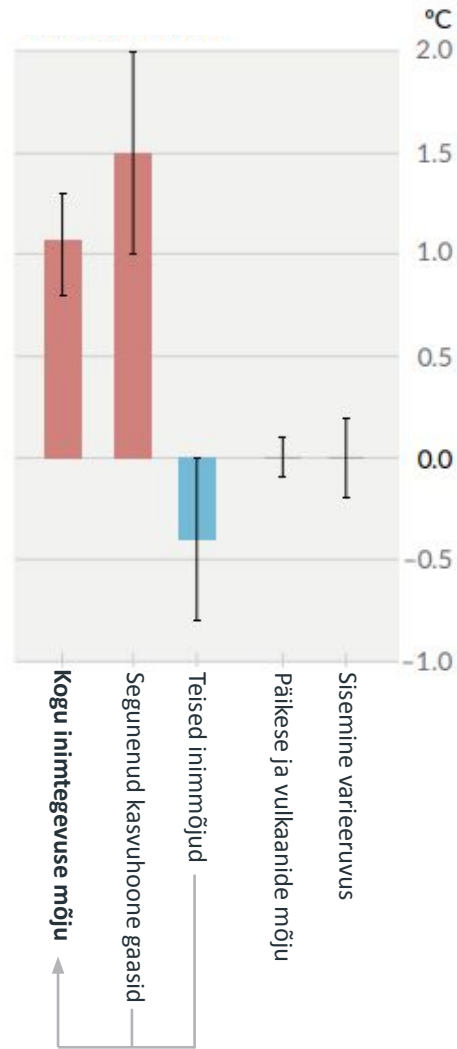
Mõõdetud soojenemine

(a) Mõõdetud soojenemine 2010-2019 võrreldes aastatega 1850-1900

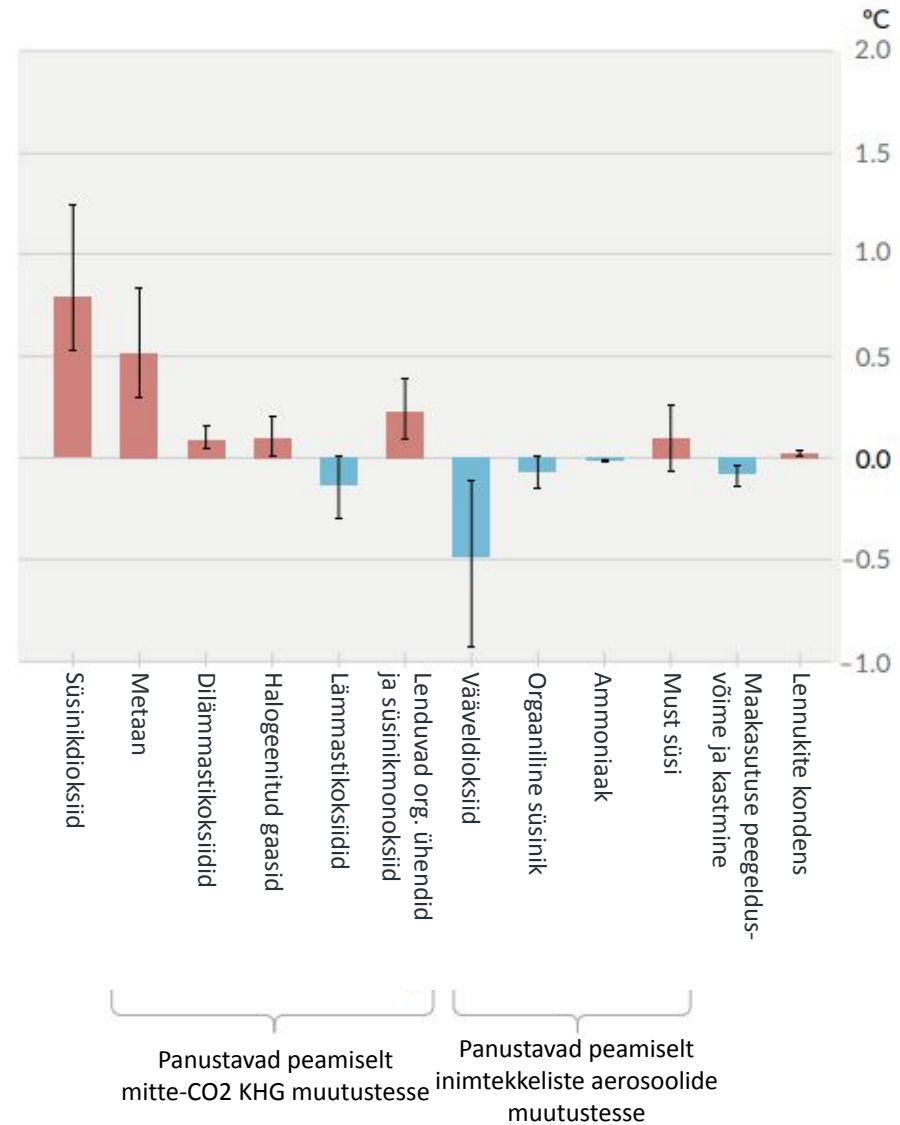

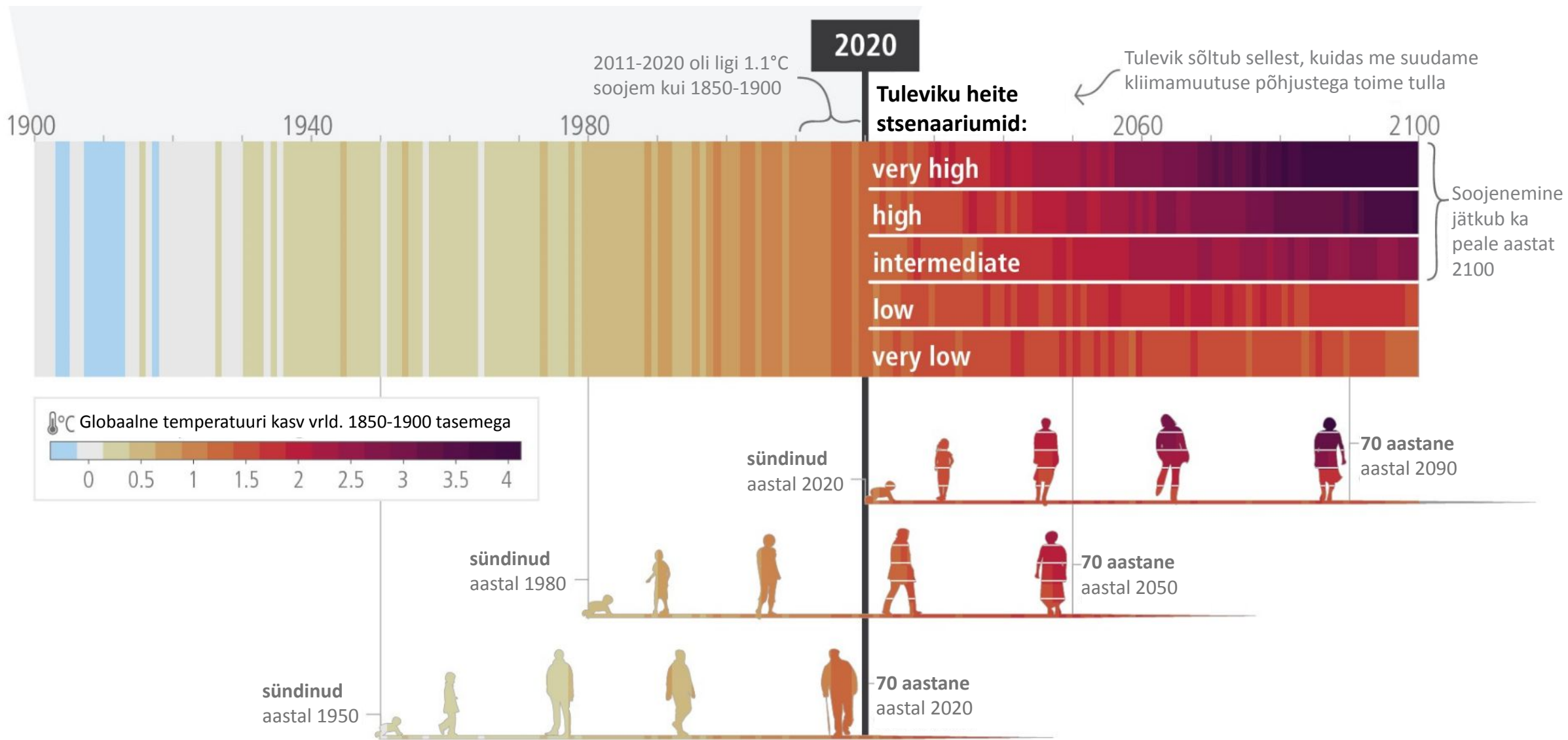
Panused soojenemisse põhinedes kahel teineteist täiendaval lähenemisviisil

(b) Agregeeritud panused soojenemisse perioodil 2010-2019 võrreldes aastatega 1850-1900, põhinedes omistamisuringutel

(c) Panused soojenemisse perioodil 2010-2019 võrreldes aastatega 1850-1900, põhinedes kiirgusuuringutel

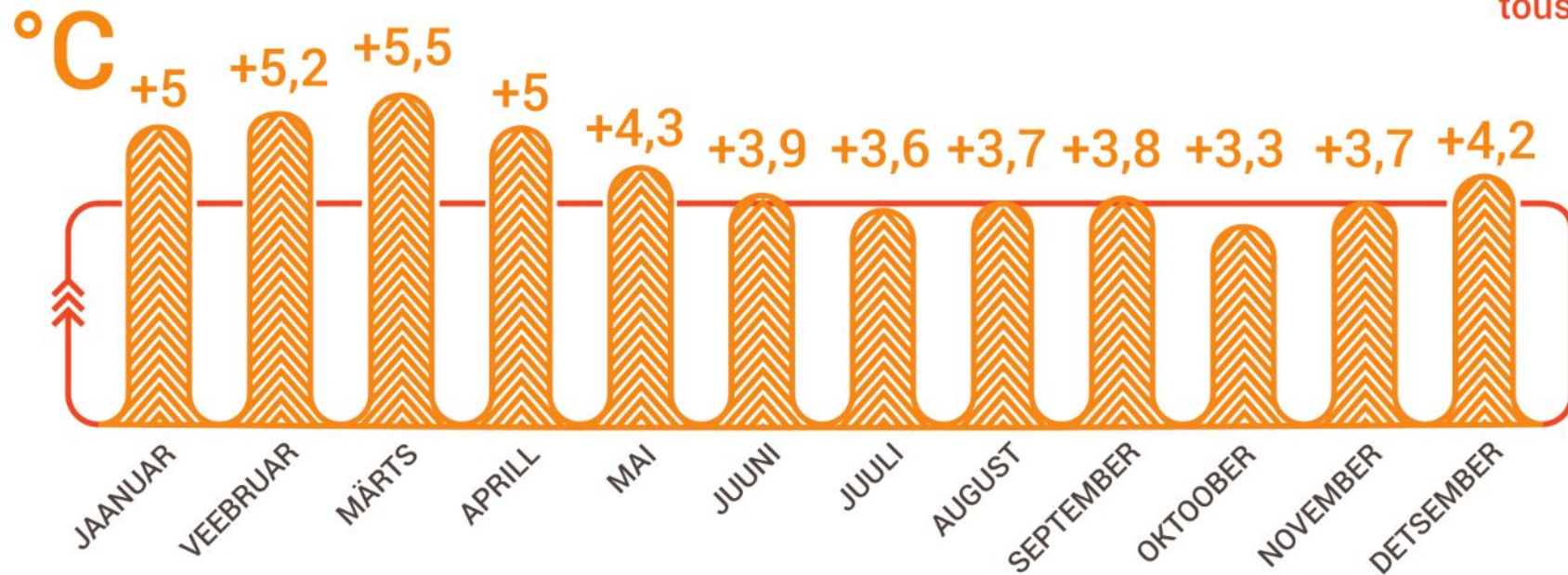
Millised on kliimamuutuse mõjud Eestis?

Temperatuuri tõus

TEMPERATUURI TÕUS EESTIS KUUDE LÕIKES (°C):

Maailmas sageneb ekstreemselt kõrgete temperatuuride esinemine, samal ajal kui ekstreemselt madalate temperatuuride esinemine väheneb. Eestis kasvab aasta keskmine temperatuur 4,3 kraadi.

+4,3%
↑
aasta keskmine temperatuuri tõus

Äärmuslik kuumus

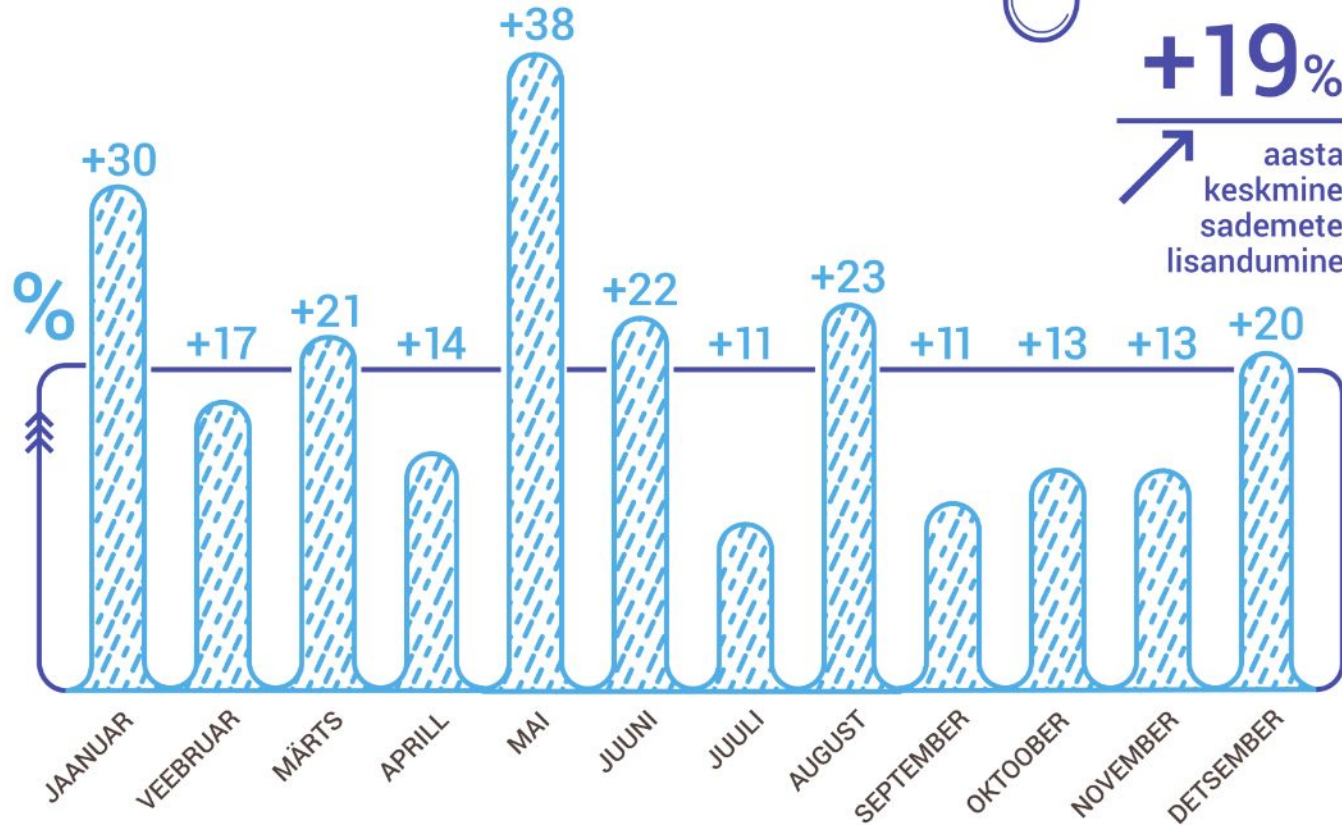
Pikaajaline põud

Tulekahjud

Sademehulga suurenemine

Kontrast kuivade ja niiskete regioonide ning kuivade ja niiskete aastaegade sademete hulcade vahel suureneb. Eestis kasvab keskmine aastane sademete hulk 19%, suurimat kasvu on oodata kevadel (24%) ja talvel (22%).

Üleujutused

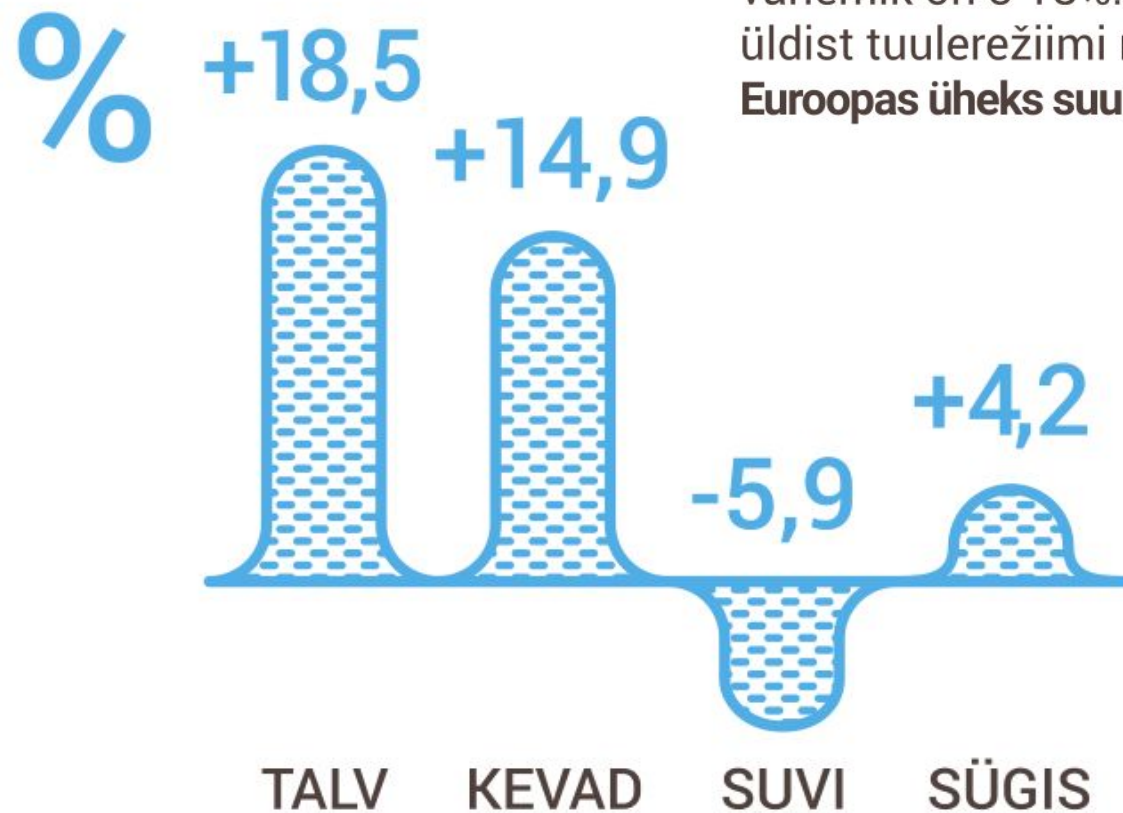
Risk põhjaveele

Erosioon

Tuule kiiruse kasv

Tuule keskmise kiiruse kasvu on Läänemeresel oodata ennekõike talvel ja osaliselt kevadel. Kasvu tõenäoline vahemik on 3-18%. Tormituuli ja üldist tuulerežiimi muutust peetakse Euroopas üheks suurimaks probleemiks.

Tormikahjud

Elektrikatkestused

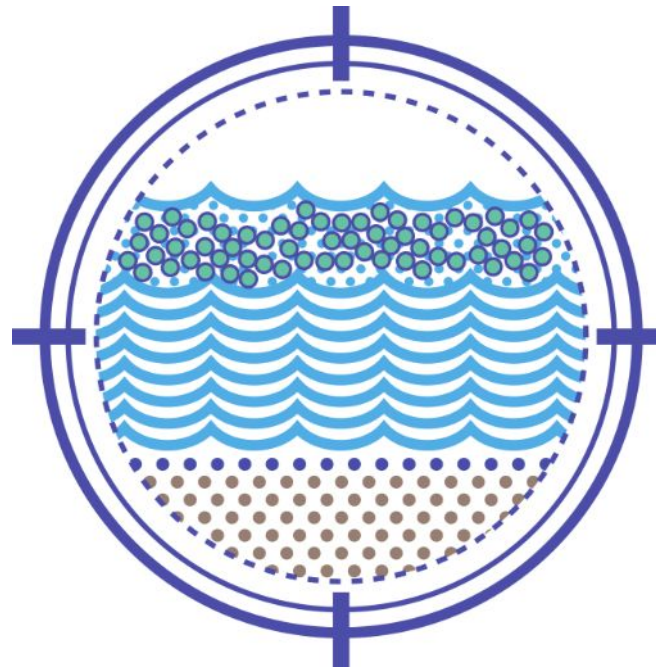

Oht põllumajandusele

Looduskeskkond ja biomajandus

Eesti fauna ja floora liigiline koosseisus ja liikide arvukus muutub.

Temperatuuri tõusust tulenevalt sagenevad veeõitsengud ning veekogude suvine hapnikurežim halveneb.

Metsatööstust hakkavad tugevalt mõjutama sula maaga talvedest tulenevad raskused puidu metsast väljaveol.

Kliimamuutusega kohanemine

TERVIS JA PÄÄSTEVÕIMEKUS

Päästevõimekus on tasemel, et reageerida kliimamuutustest tingitud hädaolukordadele ning inimeste teadlikkus riskidest on kõrge, mistõttu osatakse oma tervist ja vara kaitsta.

1 MAAKASUTUS JA PLANEERIMINE

Tormi-, üleujutus- ja erosioonirisk on maandatud, soojusaare efekti on leevendatud, inimasustuse kliimakindlust on suurendatud.

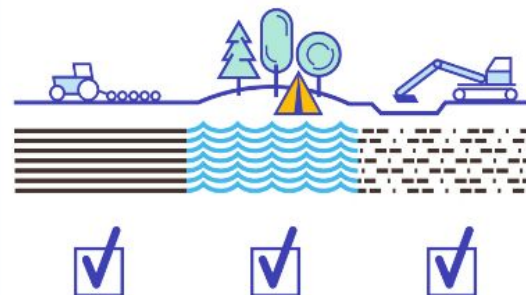
3 LOODUSKESKKOND

Tagatud on liikide, elupaikade ja maastike mitmekesisus, ökosüsteemide soodne seisund ning sotsiaalmajanduslikult oluliste ökosüsteemi-teenuste pakkumine: näiteks vee ja õhu puhastamine, toit, puit, tolmeldamine.

4 BIOMAJANDUS

Oluliste sektorite jätkusuutlikkus on tagatud põllu-, metsa-, vee-, kala- ja puhkemajanduse ning turba kaevandamise kliimateadliku planeerimisega.

5 MAJANDUS

Ettevõtted suudavad reageerida kliimamuutustega kaasnevate mõjudega ja kasutada ära nendega seotud uusi võimalusi, näiteks uute põllukultuuride kasvatamine, tuuleenergia efektiivsem kasutamine, puiduproduktiooni ja suveturistide arvu kasv.

6 ÜHISKOND JA TEADLIKKUS

Inimeste teadlikkus kliimamuutustega kaasnevatest riskidest ja võimalustest on suurenenud ning Eesti osaleb aktiivselt rahvusvahelises kliimapoliitikas.

7 TARISTU JA EHTISED

Elutähtsate teenuste (nt elektri- ja gaasivarustus, andmeside, ringhääling, kanalisatsioon, transpordivõrk) kättesaadavus pole vähenenud ning hooned on ehitatud arvestades kliimamuutusi ja energiatõhusust.

8 ENERGEETIKA JA VARUSTUSKINDLUS

Kliimamuutuste tõttu ei ole vähenenud energia-sõltumatus, -turvalisus, varustuskindlus ja taastuvenergiaressursside kasutatavus ning ei suurene primaarenergia lõpptarbimise maht.

Aitäh!

ivo.krustok@sei.org